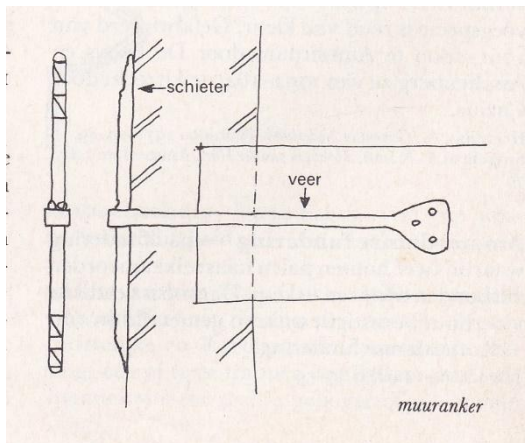

Een muuranker in de Johannes de Doperkerk te Huizinge.

In de hal van de Johannes de Doperkerk te Huizinge hangt een fraai smeedijzeren sieranker aan de muur. Het werd bij de restauratie van de kerk in 1962-64 weggenomen en verkocht aan de toen 19-jarige Piet Kooi, zoon van de notaris te Middelstum. Jarenlang hing het als kunstobject aan het notarishuis in Middelstum. Schrijver dezes zag het voor het eerst in de tuin van Mevrouw Kooi-Goldhoorn en op de vraag waar het voorwerp vandaan kwam zei mevrouw: oet joen kerk en as ik der nait meer ben mout e doar weer hèn. Het is duidelijk dat de familie Kooi een grote culturele en historische belangstelling had en heeft.

Een anker is, volgens "Bouwkundige termen, het verklarend woordenboek der westerse architectuurgeschiedenis door Dr. E.J. Haslinghuis, een gesmeed ijzeren stuk om constructiedelen als muren, balken en stijlen te bevestigen en tegen uitwijken te vrijwaren. Oude huizen worden vaak bijeengehouden door middel van eenvoudige ankers waarvan de schieter of sleutel en het oog van de veer aan de buitenmuren in het zicht zijn. De sleutel is vaak een rechte staaf, een S, X of Y, maar kan ook rijk bewerkt zijn als rozet, initiaal, monogram, jaarcijfer, spiraal of bloem.

Afbeelding uit "Haslinghuis".

Op oude foto's van de buitenzijde van de Johannes de Doperkerk zijn veel muurankers te zien. Toen muren ten gevolge van zetting en druk van de gewelven gingen wijken heeft men binnen trekbalken met muurankers aangebracht om instorting van de gewelven te voorkomen. Ook werden aan de westzijde van het schip zware contreforten of steunberen aangebracht.

Bij de restauratie in 1962-64 werden, ter hoogte van de muurplaten, de muren gekoppeld met betonnen balken en verwijderde men in de kerkzaal de houten trekbalken en buiten de muurankers en de steunberen. De ankers werden voor oud ijzer verkocht. Het bijzondere exemplaar werd zoals gezegd door Piet Kooi uit Middelstum gekocht.

Exterieur voor de restauratie van 1962-64

Interieur voor 1962.

Oudere mensen en de heer Kooi vertelden dat het anker de rozet van het koorgewelf had gedragen, maar hoe nu precies de constructie was geweest bleef toch tamelijk duister. Niet lang geleden kreeg ondergetekende een aantal foto's in handen die niet alleen duidelijkheid verschaffen over de toenmalige plaats van het anker,

namelijk in het gewelf van de **koorsluiting**, maar die ook lieten zien wat in 1838 was besloten inzake de inrichting van het koor en hoe men was omgegaan met enkele schilderijen.

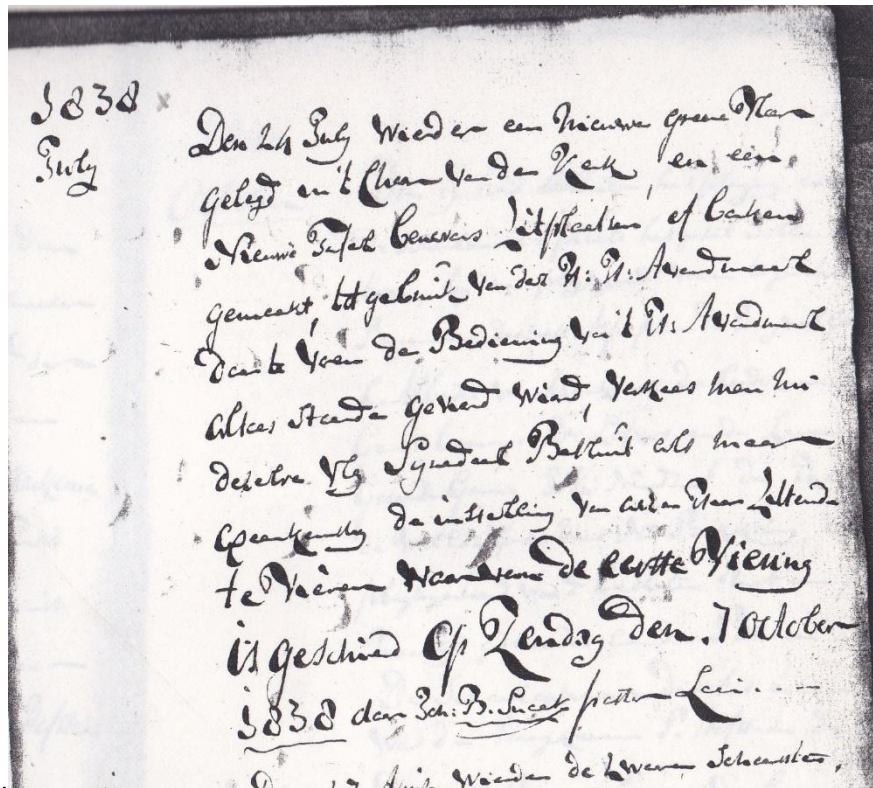

Koorsluiting met anker en koor met avondmaalsopstelling.

Een zware kantige balk boven de gewelven, droeg door middel van twee zware ijzers het anker, dat stijf tegen het gewelfrozet was getrokken.

Het leggen van een nieuwe vloer en het plaatsen van een tafel en banken vond plaats in 1838 getuige een aantekening in een van de kerkboeken. De aantekening was bekend, de foto laat zien hoe de tafel en de banken er uitzagen.

1838. July Den 24 July werd er een nieuwe groene vloer gelijdt in t Choor van den Kerk en een Nieuwe Tafel benevens Zitplaatsen of banken, tot gebruik van des H. H. Avondmaal daar te voren de Bediening van 't H. Avondmaal altoos staande gevierd wierd, ver koos men nu dezelve vlg. Synodaal Besluit als meer gedenkwaardig de instelling van onzen Heer zittende te vieren waarvan de eerste Viering is geschied op Zondag de 7 October 1838 door Joh. B. Snoek Pastot Locí.

De tafel en banken zijn bij de restauratie verwijderd. N.B. In Middelstum zijn na uitputtende discussies bewaard gebleven.

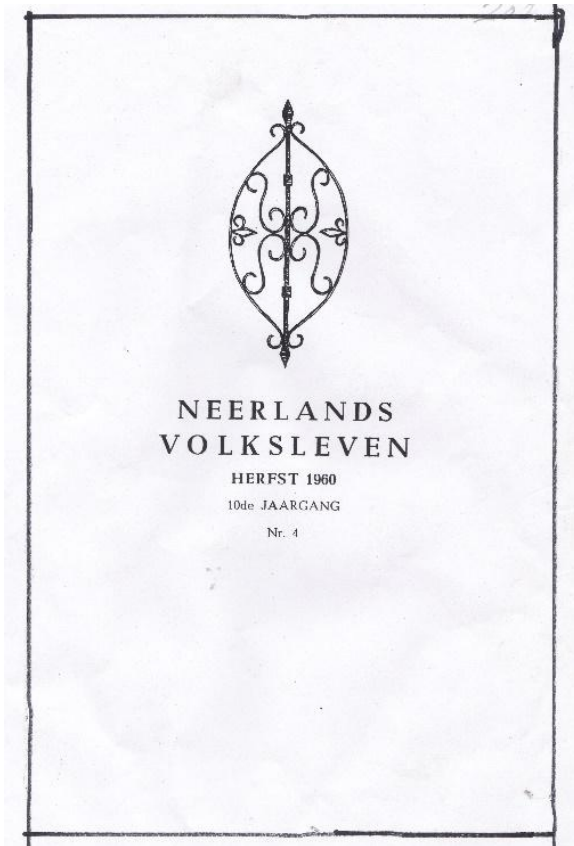
De steunbeer aan de noordzijde.

Dakloos in 1962

In het derde gewelf uit het westen vond men een fragment van een afbeelding van Johannes de Evangelist en fragmenten van een onleesbaar geworden tekst. Beide schilderijen zijn om onduidelijke redenen niet in het zicht gelaten.

Het anker sierde ooit de omslag van een tijdschrift. Getekent door Dirk Kerst Koopman (1906-1998), kunstschilder in Weststellingwerf.

Het anker zal in Huizinge zijn vervaardigd, hier waren doorgaans niet de gezeten boeren de kerkbestuurders, zij waren bijna zonder uitzondering doopsgezind. De smid, de kuiper, de timmerman en de bakker waren kerkvoogden, ouderlingen en diakenen. De meeste werkzaamheden werden door gemeenteleden verricht. Wellicht is een van de 19^e eeuwse smeden Kolstein de maker geweest. Het anker vertoont overeenkomsten met het fraaie kerkhofhek.

In 1998 hebben Piet Kooi, inmiddels Dr. Piet Kooi, archeoloog en ondergetekende het anker opgehangen in de hal van Johannes de Doperkerk.

Reint Wobbles, Huizinge, december 2016.

